

Sayı : 64272063-610 - 1085
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-18120)

04 Nisan 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 05.03.2013 tarih ve 43452547-120-00-111343 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Levent TÜZEL'in tarafıma tevcih ettiği 7/18120 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (2 Sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN LEVENT TÜZEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18120)**

Soru 1:

Kahramanmaraş ili Afşin ilçesindeki Çöllolar kömür sahasında, 6 Şubat 2011 ve 10 Şubat 2011 tarihlerinde iki kez şev kayması sonucu 11 işçi yaşamını yitirmiş, ancak aradan iki yıl gibi bir süre geçmesine rağmen 9 kişinin cesedine hala ulaşamamıştır.

11 Maden emekçisinin ölüm yıldönümünde, TMMOB Maden ve Makine Mühendisleri Odası tarafından yapılan ortak açıklamada, ölümlerin nedeninin taşeronlaştırma ve özelleştirme politikaları olduğu belirtildi. Madenlerin havza şeklinde işletilmesi gerektiğini belirtilerek "İnsanı merkezine almayan, maksimum üretim ve kara odaklı, sendikalaşmanın olmadığı ve iş güvenliğinin alınmadığı anlayış terk edilmesi istendi. Afşin-Elbistan'ın linyit rezervinin yüzde 46'sını oluşturduğu ve ekonomik olarak üretilebilecek 4,3 milyar tona yakın linyit bulunduğunun altı çizilerek, bu miktarın, toplam 9 bin 450 megawatt gücünde termik santrallere karşılık geldiği belirtilmektedir. Madenlerin kaynak kaybına neden olmadan rasyonel olarak değerlendirilip havzanın parçalara ayrılarak işletilmesi yerine bir bütün olarak değerlendirilmesi ve havzada kaynak kaybının yaşanmaması için yeni bir planlama ve işletmecilik politikasının oluşturulmasının zorunlu olduğu ifade edilmektedir.

Özelleştirme politikaları sonucu Afşin- Elbistan kömür sahasının 3 Ocak 2013'te Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) devredildiğini vurgulanan açıklamada, anlaşmanın içeriğini kamuoyuyla paylaşılması gerektiği belirtilmektedir Bu çerçevede;

-Göçük altında kalan 9 kişi unutulmuş mudur? Ailelerine ne cevap verilmektedir?

Cevap 1:

06.02.2011 ve 10.02.2011 tarihlerinde meydana gelen heyelan olayları nedeni ile bugüne kadar yapılan arama ve kurtarma çalışmaları aşağıda özetle verilmektedir;

- Ocakta tüm arama kurtarma çalışmaları ilk etapta yaklaşık 100 kişilik AKUT ekibiyle yapılmıştır.
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, özellikle metal ve boşlukların tespiti için sahada jeofizik araştırma yapmıştır.
- GSM Operatörleri tarafından cep telefonlarından sinyal almak için gerekli çalışmalar yapılmıştır.
- Heyelan bölgesinde, eğitimli arama kurtarma köpekleri ile saha komple taranmıştır.
- ASELSAN ile seçmeli çağrı ve telsiz seri numaralarına bağlı arama çalışmaları yapılmıştır.
- 2 adet askeri helikopter ile saha 4 gün boyunca sürekli taranmış, havadan fotoğraflama yapılarak fotoğraflar üzerinden saha incelemeleri yapılmıştır.
- Arama kurtarma çalışmalarına yer altı madenciliği arama ve kurtarma konusunda tecrübeli tahlisiye ekipleri de katılmıştır.

Ancak bu çalışmalardan bir sonuç alınamamıştır. Bu çalışmalara paralel olarak ve devamında, heyelan ile gelen malzeme içinde lokasyonları belirlenen 5 ayrı arama bölgesinde; 15-45 metre aralığında değişen arama çukurları açılmış, toplam 2.815.000 m³ toprak kaldırılmış, ancak bir sonuç elde edilememiştir. Bu çalışmaları takiben, sahada yapılan sondaj çalışmalarından da maalesef bir sonuç alınamamıştır.

Soru 2:

11 Maden emekçisinin hayatını kaybettiği faciayla ilgili bu güne kadar hangi araştırma sonuçlarına varılmıştır? Sorumlular hakkında ne gibi yaptırımda bulunulmuştur?

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN LEVENT TÜZEL'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/18120)**

Cevap 2:

Konuyla ilgili Elbistan Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Yüklenici Park Teknik Anonim Şirketi'nden 9 kişi ve kamu personeli 14 kişi olmak üzere toplam 23 kişi yargılanmakta olup yargı süreci devam etmektedir.

Sorular 3, 4, 5, 6, 7:

- "Ticari sır" denilerek verilmeyen olay öncesi ve sonrasını gösteren teknik raporlar, meslek odaları ve kamuoyuyla ne zaman paylaşılacaktır?
- Söz konusu kömür havzasında ve diğer havzalarda gelecekte benzer iş kazalarının yaşanmaması için ne tür önlemler alınmaktadır?
- Kaza sonrası durdurulan Çöllolar projesi hakkında neler düşünülmektedir?
- Afşin- Elbistan kömür sahasının 3 Ocak 2013'te Birleşik Arap Emirlikleri'ne (BAE) devredildiği doğru mudur? Doğru ise, söz konusu anlaşmanın içeriği nedir? Kamuoyuna neden açıklanmıyor?
- Özellikle maden, metal ve tekstil sektöründe özelleştirme ve taşeronlaştırma, esnek, kuralsız ve sendikasız çalıştırma ne zaman son bulacaktır?

Cevaplar 3, 4, 5, 6, 7:

Elektrik Üretim Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, ruhsat hukuku kendisine ait olan tüm kömür havzalarında güvenli, sürdürülebilir ve verimli madencilik çalışmalarının bilimsel temelde yapılabilmesini teminen değişik üniversitelerden kontrol ve denetim danışmanlık hizmet alımına ilişkin protokoller imzalamıştır. Yeraltı sahalarının kontrol ve denetimi için Bülent Ecevit Üniversitesi'nden (Zonguldak), diğer sahalarda ise bölgeye en yakın ve konuya ilişkin ihtisas sahibi olan üniversitelerden kontrol ve denetim hizmeti alınmaktadır. Kömür sahaları, kontrol ve denetim hizmeti kapsamında üniversitelerin maden, jeoloji ve hidrojeoloji konularında uzman akademisyenler ve Elektrik Üretim Anonim Şirketi bünyesinde konusunda uzman kişilerden oluşturulan komisyonlar tarafından sürekli denetlenmektedir.

Çöllolar kömür sahası meydana gelen heyelanlardan sonra madencilik faaliyetlerine kapatılmıştır. Sahanın yer altı ve yerüstü suyunun sahadan uzaklaştırılması için drenaj işleri ile ocak içi ve ocak çevresindeki bölgenin kontrol ve güvenliğinin sağlanması amacıyla can ve mal güvenliğine yönelik olarak yapılan çalışmalar devam etmektedir. Sahada güvenli ve sürdürülebilir madencilik faaliyetlerinin yapılabilmesi için araştırma, proje ve gerekli diğer teknik çalışmalar devam etmektedir.

Söz konusu havza Türkiye'nin en büyük kömür havzalarından biridir ve ülkemiz açısından enerjide dışa bağımlılığın en aza indirilmesi, yer altı kaynaklarımızın azami bir şekilde değerlendirilerek ülke ekonomisine katkı sağlanması, bölgeye yatırım yapılması ve istihdam sağlanması amacıyla havzadaki kömür rezervinin bir an önce enerjiye dönüştürülmesi ülkemiz açısından büyük önem arz etmektedir. Havzanın enerji yatırımlarına yeniden açılması çalışmaları, Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülmektedir.